

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยให้มีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๗ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๕๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนากำลังคนของประเทศ และการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการจัดการด้านการอุดมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ สมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจนสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการและมีทักษะขั้นสูงในการประกอบวิชาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมอันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล ทั้งหมด ๘๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดคานียาม “การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง

กำหนดคำนิยาม “สถาบันอุดมศึกษา” “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ในสังกัดของกระทรวง” “มาตรฐานการอุดมศึกษา” “หน่วยงานของรัฐ” “สถานนโยบาย” “คณะกรรมการการ
อุดมศึกษา” “คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” “คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม” “สำนักงานปลัดกระทรวง” “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม”
“กระทรวง” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๓)

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๑. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕ – มาตรา ๘)

๑.๑ กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเพื่อ
พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถปรับเปลี่ยน
ตนเอง เพื่อรองรับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต และตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยง
กับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑.๒ กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการ
ความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติและแผนด้านการอุดมศึกษา

๒. หมวด ๒ หลักการของการจัดการอุดมศึกษา (มาตรา ๙ – มาตรา ๒๒)

๒.๑ ส่วนที่ ๑ หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา (มาตรา ๙ – มาตรา ๑๐)

กำหนดให้การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพ
ทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค หลักธรรมาภิบาล และหลักการอื่นตามที่กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกา

๒.๒ ส่วนที่ ๒ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๓)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ มีการ
พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย
การสร้างสรรค์

๒.๓ ส่วนที่ ๓ หลักเสรีภาพทางวิชาการ (มาตรา ๑๔)

กำหนดให้ได้รับความคุ้มครองในการเสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในด้านการเรียนการสอน
และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา โดยจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย
และศีลธรรมอันดีของประชาชนและต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

๒.๔ ส่วนที่ ๔ หลักความเป็นอิสระ (มาตรา ๑๕ – มาตรา ๑๖)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหาร
วิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สินโดยจะต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ
ในการป้องกันการทุจริตประประพดมิชอบ

กำหนดให้สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบวิชาชีพได้ โดยต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

๒.๕ ส่วนที่ ๕ หลักความเสมอภาค (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๑๘)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง และจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๖ ส่วนที่ ๖ หลักธรรมาภิบาล (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๒๒)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมโดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบและบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ การกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคมและประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม

๓. หมวด ๓ ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๒๓ – มาตรา ๒๕)

๓.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้โดยคำนึงถึง จุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

๓.๒ กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาใดที่รัฐมนตรีประกาศให้มีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรม ทักษะอาชีพขั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ให้สถาบันอุดมศึกษานั้นได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐ

๔. หมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๒๖ – มาตรา ๔๑)

๔.๑ ส่วนที่ ๑ หน้าที่และอำนาจ (มาตรา ๒๖ – มาตรา ๒๙)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารวิชาการแก่สังคม การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัยที่ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

๔.๒ ส่วนที่ ๒ ส่วนการจัดการศึกษา (มาตรา ๓๐ – มาตรา ๓๙)

กำหนดให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งมีการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยต้องไม่เป็นที่อุปการะพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

กำหนดให้สภาอุดมศึกษาจะอนุมัติหลักสูตรเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

กำหนดให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชนเพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

๔.๓ ส่วนที่ ๓ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (มาตรา ๓๗ – มาตรา ๓๙)

กำหนดให้การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญงอกงามทางวิชาการ และสอดคล้องกับแนวทางสถานนโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมกำหนด

๔.๔ ส่วนที่ ๔ การบริการวิชาการแก่สังคม (มาตรา ๔๐)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๔.๕ ส่วนที่ ๕ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (มาตรา ๔๑)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ พิพิธภัณฑสถาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ

๕. หมวด ๕ ข้อมูลการอุดมศึกษา (มาตรา ๔๒ – มาตรา ๔๔)

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กำหนดให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศโดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. หมวด ๖ ทรัพยากรอุดมศึกษา (มาตรา ๔๕ – มาตรา ๕๐)

๖.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดการทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา (มาตรา ๔๕ – มาตรา ๔๙)

กำหนดให้การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและสนับสนุนเป็นพิเศษให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของสถานนโยบาย และคณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่นเพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

๖.๒ ส่วนที่ ๒ การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

กำหนดให้บรรดาได้รายและผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญา การซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัย ไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๗. หมวด ๗ ทรัพยากรอุดมศึกษา (มาตรา ๕๑ – มาตรา ๗๐)

กำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปในกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาและให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

กำหนดให้การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด

กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาที่สภาอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาและแจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดกระทรวง จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ประกาศกำหนด

กำหนดให้การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานรัฐ หน่วยงานภาคเอกชนหรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือขอเสนอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

๘. หมวด ๘ การคุ้มครองผู้เรียน (มาตรา ๗๑ – มาตรา ๗๒)

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานี้ หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๖ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน หรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน

๙. หมวด ๙ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๗๓ – มาตรา ๘๐)

๙.๑ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง (มาตรา ๗๓ – มาตรา ๗๔)

กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๓ โดยไม่มีเหตุอันควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยังหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด และหากไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนภายในเวลาที่กำหนดให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สถานนโยบายประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ และหากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดต้องระวางโทษทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ

๙.๒ ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา (มาตรา ๗๕ – มาตรา ๗๘)

กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กำหนดให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

กำหนดให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นการเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทาง การแพทย์ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้

๑๐. บทเฉพาะการ (มาตรา ๗๙ – มาตรา ๘๐)

กำหนดให้บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

กำหนดให้มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตาม
พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหลักสูตร
การศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับ
การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกต / จัดทำ